

שבט תשע"ט

בס"ד

השיעור מוקדש לעילוי נשמת מנחם אביצור בן יהודה אריה ז"ל

שתי בחינות בקריעת ים סוף

לפרשת בשלח (על פי שיעור של הרב יהודה ראק)

1. שמות י"ד:

אל זה כל הלילה (כא) ויט משה את ידו על הים ויולך ה' את הים ברוח קדים עזה כל הלילה וישם את הים לחרבה ויבקעו המים (כב) ויבאו בני ישראל בתוך הים ביבשה והמים להם חומה מימינם ומשמאלם (כג) וירדפו מצרים ויבאו אחריהם כל סוס פרעה רכבו ופרשיו אל תוך הים (כד) ויהי באשמרת הבקר וישקף ה' אל מחנה מצרים בעמוד אש וענן ויהם את מחנה מצרים (כה) ויסר את אפן מרכבתו וינהגו בכבדת ויאמר מצרים אנוסה מפני ישראל כי ה' נלחם להם במצרים (כו) ויאמר ה' אל משה נטה את ידך על הים וישבו המים על מצרים על רכבו ועל פרשיו (כז) ויט משה את ידו על הים וישב הים לפנות בקר לאיתנו ומצרים נסים לקראתו וינער ה' את מצרים בתוך הים (כח) וישבו המים ויכסו את הרכב ואת הפרשים לכל חיל פרעה הבאים אחריהם בים לא נשאר בהם עד אחד (כט) ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים והמים להם חמה מימינם ומשמאלם (ל) ויושע ה' ביום ההוא את ישראל מיד מצרים וירא ישראל את מצרים מת על שפת הים (לא) וירא ישראל את היד הגדלה אשר עשה ה' במצרים וייראו העם את ה' ויאמינו בה' ובמשה עבדו

2. הסיפור על פי בחינה I

(א) וידבר ה' אל משה לאמר: (ב) דבר אל בני ישראל וישבו ויחנו לפני פי החירת בין מגדל ובין הים לפני בעל צפן נכחו תחנו על הים: (ג) ואמר פרעה לבני ישראל נבכים הם בארץ סגר עליהם המדבר: (ד) וחזקתי את לב פרעה ורדף אחריהם ואפגדה בפרעה ובכל חילו וידעו מצרים כי אני ה' ויעשו כן: (ה) ויחזק ה' את לב פרעה מלך מצרים: (ו) וירדפו מצרים אחריהם וישיגו אותם חנים על הים כל סוס רכב פרעה ופרשיו וחילו על פי החירת לפני בעל צפן (ז) ופרעה הקריב וישאו בני ישראל את עיניהם והנה מצרים נסע אחריהם וייראו מאד ויצעקו בני ישראל אל ה' (יא) ויאמרו אל משה המבלי אין קברים במצרים לקחתנו למות במדבר מה זאת עשית לנו להוציאנו ממצרים (יב) הלא זה הדבר אשר דברנו אליך במצרים לאמר חדל ממנו ונעבדה את מצרים כי טוב לנו עבד את מצרים ממתנו במדבר (יג) ויאמר משה אל

(א) וידבר ה' אל משה לאמר (ב) דבר אל בני ישראל וישבו ויחנו לפני פי החירת בין מגדל ובין הים לפני בעל צפן נכחו תחנו על הים (ג) ואמר פרעה לבני ישראל נבכים הם בארץ סגר עליהם המדבר (ד) וחזקתי את לב פרעה ורדף אחריהם ואכבדה בפרעה ובכל חילו וידעו מצרים כי אני ה' ויעשו כן (ה) ויגד למלך מצרים כי ברח העם ויהפך לבב פרעה ועבדיו אל העם ויאמרו מה זאת עשינו כי שלחנו את ישראל מעבדנו (ו) ויאסר את רכבו ואת עמו לקח עמו (ז) ויקח שש מאות רכב בחור וכל רכב מצרים ושלשם על כלו (ח) ויחזק ה' את לב פרעה מלך מצרים וירדף אחרי בני ישראל ובני ישראל יצאים ביד רמה (ט) וירדפו מצרים אחריהם וישיגו אותם חנים על הים כל סוס רכב פרעה ופרשיו וחילו על פי החירת לפני בעל צפן (י) ופרעה הקריב וישאו בני ישראל את עיניהם והנה מצרים נסע אחריהם וייראו מאד ויצעקו בני ישראל אל ה' (יא) ויאמרו אל משה המבלי אין קברים במצרים לקחתנו למות במדבר מה זאת עשית לנו להוציאנו ממצרים (יב) הלא זה הדבר אשר דברנו אליך במצרים לאמר חדל ממנו ונעבדה את מצרים כי טוב לנו עבד את מצרים ממתנו במדבר (יג) ויאמר משה אל העם אל תיראו התיצבו וראו את ישועת ה' אשר יעשה לכם היום כי אשר ראיתם את מצרים היום לא תסיפו לראתם עוד עד עולם (יד) ה' ילחם לכם ואתם תחרישון (טו) ויאמר ה' אל משה מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו (טז) ואתה הרם את מטך ונטה את ידך על הים ובקעהו ויבאו בני ישראל בתוך הים ביבשה (יז) ואני הנני מחזק את לב מצרים ויבאו אחריהם ואכבדה בפרעה ובכל חילו ברכבו ובפרשיו (יח) וידעו מצרים כי אני ה' בהכבדי בפרעה ברכבו ובפרשיו (יט) ויסע מלאך הא-לקים ההלך לפני מחנה ישראל וילך מאחריהם ויסע עמוד הענן מפניהם ויעמד מאחריהם (כ) ויבא בין מחנה מצרים ובין מחנה ישראל ויהי הענן והחשך ויאר את הלילה ולא קרב זה

הָעַם אֶל תִּירָאוּ הַתִּיַצְבוּ וּרְאוּ אֶת יְשׁוּעַת ה' אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה
 לָכֶם הַיּוֹם כִּי אֲשֶׁר רָאִיתֶם אֶת מִצְרַיִם הַיּוֹם לֹא תִסְפוּ
 לְרֹאתֶם עוֹד עַד עוֹלָם: (יד) ה' יִלְחַם לָכֶם וְאַתֶּם תַּחְרְשׁוּן:
 (יט) וַיִּסַּע עַמּוּד הָעָנָן מִפְּנֵיהֶם וַיַּעֲמִד מֵאַחֲרֵיהֶם: (כ)
 וַיָּבֹא בֵּין מַחֲנֵה מִצְרַיִם וּבֵין מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיְהִי הָעָנָן
 וְהַחֲשֵׁךְ וַיָּאָר אֶת הַלַּיְלָה וְלֹא קָרַב זֶה אֶל זֶה כָּל הַלַּיְלָה:
 (כ"א) וַיִּזְלַךְ ה' אֶת הַיָּם בְּרוּחַ קָדִים עֲזָה כָּל הַלַּיְלָה
 וַיִּשָּׁם אֶת הַיָּם לַחֲרָבָה: (כד) וַיְהִי בְּאַשְׁמֹרֶת הַבֹּקֶר
 וַיִּשְׁקֹף ה' אֶל מַחֲנֵה מִצְרַיִם בְּעַמּוּד אֵשׁ וְעָנָן וַיְהִם אֶת
 מַחֲנֵה מִצְרַיִם: (כה) וַיִּסַּר אֶת אַפְּן מִרְקַבְתֵּי וַיִּנְהַגְהוּ
 בַּכְּבֹּדַת וַיֹּאמְרוּ מִצְרַיִם אֲנוֹסָה מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי ה' נִלְחַם
 לָהֶם בְּמִצְרַיִם: (כ"ז-2) וַיֵּשֶׁב הַיָּם לַפְּנוֹת בְּקֶרֶת לְאִיתָנוּ
 וּמִצְרַיִם נָסִים לִקְרָאתוֹ וַיִּנְעַר ה' אֶת מִצְרַיִם בְּתוֹךְ הַיָּם:

3. הסיפור על פי בחינה II

(ה) וַיִּגַּד לְמִלְכָּךְ מִצְרַיִם כִּי בָרַח הָעַם וַיִּהְפֹּךְ לָבָב פְּרָעָה
 וַעֲבָדוּ אֶל הָעַם וַיֹּאמְרוּ מֶה זֹאת עֲשִׂינוּ כִּי שָׁלַחְנוּ אֶת
 יִשְׂרָאֵל מֵעַבְדָּנוּ: (ו) וַיֹּאסֶר אֶת רַכְבּוֹ וְאֶת עַמּוֹ לֶקַח עִמּוֹ:
 (ז) וַיִּקַּח שֵׁשׁ מֵאוֹת רֶכֶב בָּחוּר וְכָל רַכְבּ מִצְרַיִם וּשְׁלֹשִׁים
 עַל כֶּלֶס: (ח) וַיִּרְדֹּף אַחֲרָי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יִצְאִים
 בְּיַד רָמָה: (י) וּפְרָעָה הַקָּרִיב וַיִּשְׂאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת
 עֵינֵיהֶם וְהִנֵּה מִצְרַיִם נֹסֵעַ אַחֲרֵיהֶם וַיִּירָאוּ מֵאֵד וַיִּצְעֲקוּ
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל ה': (טו) וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה מֶה תִּצְעַק
 אֵלַי דְּבַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּסְעוּ: (טז) וְאַתָּה הָרַם אֶת מִטְּךָ
 וְנִטָּה אֶת יָדְךָ עַל הַיָּם וּבִקְעָהוּ וַיָּבֹאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ
 הַיָּם בַּיַּבֵּשָׁה: (יז) וְאֲנִי הִנְנִי מַחֲזֵק אֶת לֵב מִצְרַיִם וַיָּבֹאוּ
 אַחֲרֵיהֶם וְאַכְבְּדָה בְּפָרְעָה וּבְכָל חִילוֹ בְּרַכְבוֹ וּבַפְּרָשָׁיו:
 (יח) וַיִּדְעוּ מִצְרַיִם כִּי אֲנִי ה' בְּהַכְּבֹדִי בְּפָרְעָה בְּרַכְבוֹ
 וּבַפְּרָשָׁיו: (יט) וַיִּסַּע מִלְּאֲךָ הָאֱלוֹקִים הַהַלֵּךְ לִפְנֵי מַחֲנֵה
 יִשְׂרָאֵל וַיִּלָּךְ מֵאַחֲרֵיהֶם: (כא^{1,3}) וַיִּט מֹשֶׁה אֶת יָדוֹ עַל
 וַיִּבְקְעוּ הַמַּיִם: (כב) וַיָּבֹאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם בַּיַּבֵּשָׁה
 וְהַמַּיִם לָהֶם חוֹמָה מִיַּמִּינָם וּמִשְׁמָאלָם: (כג) וַיִּרְדְּפוּ
 מִצְרַיִם וַיָּבֹאוּ אַחֲרֵיהֶם כָּל סוּס פְּרָעָה רַכְבוֹ וּפְרָשָׁיו אֶל
 תוֹךְ הַיָּם: (כו) וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה נִטָּה אֶת יָדְךָ עַל הַיָּם
 וַיִּשְׁבוּ הַמַּיִם עַל מִצְרַיִם עַל רַכְבוֹ וְעַל פְּרָשָׁיו: (כז) וַיִּט
 מֹשֶׁה אֶת יָדוֹ עַל הַיָּם: (כח) וַיִּשְׁבוּ הַמַּיִם וַיִּכְסּוּ אֶת הָרַכָּב
 וְאֶת הַפְּרָשִׁים לְכָל חֵיל פְּרָעָה הַבָּאִים אַחֲרֵיהֶם בַּיָּם לֹא
 נִשְׁאָר בָּהֶם עַד אֶחָד: (כט) וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הִלְכוּ בַּיַּבֵּשָׁה
 בְּתוֹךְ הַיָּם וְהַמַּיִם לָהֶם חוֹמָה מִיַּמִּינָם וּמִשְׁמָאלָם: